

Островецький Вадим, Боднар Роман, здобувачі вищої освіти
Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій
Науковий керівник – **Крисько Ж. Л.**, к.е.н, доцентка, доцентка кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

РОЛЬ КОМУНІКАЦІЙ У ПІДВИЩЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах динамічних економічних змін та зростання конкуренції питання забезпечення фінансової стійкості підприємства набуває особливого значення. Стійкість господарюючого суб'єкта визначається не лише раціональним використанням фінансових ресурсів, але й ефективністю управлінських рішень, що залежать від рівня налагодженості внутрішніх і зовнішніх комунікацій.

Під фінансовою стійкістю розуміють здатність господарюючого суб'єкта підтримувати стабільне фінансове положення, здійснювати своєчасне виконання зобов'язань, залучати фінансові ресурси, адаптуватися до зовнішніх і внутрішніх ризиків. Однак на цей процес значний вплив має не лише фінансово-економічний менеджмент, а й ефективність комунікацій.

Комунікації виступають базовим елементом системи управління підприємством, забезпечуючи узгодженість дій між структурними підрозділами, прозорість інформаційних потоків та швидке реагування на зміни зовнішнього середовища [1]. Вони формують основу корпоративної культури, сприяють підвищенню рівня довіри серед працівників і партнерів, що безпосередньо впливає на фінансову стабільність та репутаційний капітал організації.

Особливу роль відіграють внутрішні комунікації, оскільки вони сприяють узгодженості дій персоналу, формуванню командної взаємодії та орієнтації на досягнення спільних фінансово-економічних цілей.

Зовнішні комунікації, у свою чергу, забезпечують взаємодію підприємства з контрагентами, інвесторами, споживачами та органами державного регулювання. Від їх прозорості та ефективності залежить рівень довіри з боку ділових партнерів і доступ до фінансових ресурсів. Наявність чіткої системи корпоративних комунікацій підвищує інвестиційну привабливість підприємства, дозволяє залучати додаткові джерела фінансування та зміцнювати конкурентні позиції на ринку.

Механізми впливу комунікацій на фінансову стійкість включають:

1. Покращення внутрішніх процесів.

Зазначимо, що встановлення чітких каналів обміну інформацією через звітність, бюджетування, контроль дозволяє швидше реагувати на відхилення, що знижує ризики фінансових сюрпризів. Крім того, узгодженість між підрозділами допомагає уникнути дублювання витрат і нераціональних рішень. Формування корпоративної культури, яка підтримує відкритий обмін інформацією та відповідальність, зміцнює внутрішню довіру. Як наслідок –

підвищується ефективність використання ресурсів і зменшується фінансова нестабільність.

2. Підвищення прозорості і довіри зовнішніх стейкхолдерів.

Через комунікації підприємство формує свою репутацію перед інвесторами, кредиторами, контрагентами. Репутація впливає на умови залучення фінансування, ставку, лояльність партнерів. Наприклад, згідно з даними *European Business Association*, у 2022 р. 30 % компаній заявляли, що їхніх фінансових резервів вистачить на більш ніж рік, у порівнянні з 19 % у травні того ж року [2]. Таким чином, прозорі комунікації сприяють покращенню оцінок стійкості підприємства, що знижує ризик відтоку фінансування чи негативного впливу кредиторів.

3. Адаптаційна здатність і раннє виявлення ризиків.

Своєчасні та відкриті комунікації дозволяють підприємству вчасно отримати та обробити інформацію про зміни зовнішнього середовища. Це дозволяє адаптуватись, скоригувати фінансову політику, знизити ймовірність кризових ситуацій. Наприклад, згідно з даними *Organisation for Economic Co-operation and Development*, частка небанківських фінансових установ (NBFІ) в активі фінсектору України станом на червень 2024 р. становила лише 10 % [3]. Це сигналізує про вузькість фінансового середовища – підприємства, які вмюють комунікувати зі всіма джерелами (банки, NBFІ, гранти) – мають перевагу.

Комунікації виступають стратегічним чинником підвищення фінансової стійкості підприємства. Вони не тільки створюють сприятливий інформаційний фундамент для управлінських рішень, але й впливають на здатність підприємства залучати фінансові ресурси, адаптуватись до змін, формувати довіру серед стейкхолдерів. Останні дані по Україні показують, що банки демонструють стійкість, депозити зростають, але водночас частка NBFІ залишається невеликою, що вказує на необхідність диверсифікації фінансових джерел [3]. Підприємства, які володіють ефективною системою комунікацій, як внутрішньої, так і зовнішньої, мають конкурентну перевагу у забезпеченні фінансової стійкості, особливо в умовах реформ та нестабільності. Тому впровадження комунікаційних стратегій, які інтегровані з фінансовим управлінням, підвищення прозорості, розвиток культури обміну інформацією, є не менш важливим, ніж «традиційні» фінансові інструменти.

Список використаних джерел:

1. Крисько Ж.Л., Надкевич А.Л. Організаційно-психологічні аспекти управління комунікаційним процесом у медичному закладі. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 62. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure62-14>
2. The financial stability of businesses has improved. URL: https://eba.com.ua/en/biznes-pokrashhyv-otsinku-vlasnoyi-finansovoyi-stijkosti/?utm_source=chatgpt.com
3. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. URL: <https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine->

2025_940cee85-en/full-report/raising-investment-and-exports_8614bf29.html?utm_source=chatgpt.com

Пастернак Т.М.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Мікуляк К.А.**, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

БЮДЖЕТ ЯК ФАКТОР ДОБРОБУТУ СІМ'Ї

Стабільність та добробут сім'ї будуються на засадах продуманого фінансового планування та розумного розпорядження грошима. Сімейний бюджет виступає не просто як звіт про доходи та витрати, а як дієвий механізм, що дозволяє реалізовувати матеріальні плани, створювати запас міцності на майбутнє та покращувати якість життя.

Сучасні цифрові інструменти, такі як мобільні додатки для контролю витрат, електронні таблиці та онлайн-банкінг, є надзвичайно актуальними. Вони дають змогу ретельно відстежувати фінансові потоки, ефективно керувати витратами та приймати більш обдумані рішення щодо грошей. Водночас рівень фінансової обізнаності сім'ї безпосередньо впливає на успішність бюджетування. Здатність розбиратися в кредитах, формувати заощадження та враховувати потенційні ризики сприяє підвищенню фінансової стабільності. Фінансове планування має значний вплив на благополуччя сім'ї, оскільки воно:

- гарантує фінансову стійкість: ефективне управління витратами запобігає потраплянню в боргову яму;
- сприяє накопиченню коштів: наявність резервів забезпечує безпеку в разі несподіваних подій;
- покращує рівень життя: продумане розподілення коштів дає можливість вкладати в розвиток кожного члена сім'ї;
- зменшує тривожність: чітке розуміння фінансового стану дарує спокій та впевненість у завтрашньому дні [1-3].

Отже, сімейний бюджет є фундаментальним елементом, який визначає фінансове здоров'я та захищеність сім'ї. Коли бюджет ведеться раціонально, це відкриває шлях до ефективного використання зароблених коштів, запобігає накопиченню боргів, сприяє досягненню як короткострокових, так і довгострокових фінансових цілей, і, як наслідок, покращує загальну якість життя, навіть у періоди економічної невизначеності.